

Säästvad lahendused ja innovatsioon

Loodusehituses, energiavaldkonnas, loomemajanduses – igal pool, kus saab sidu loodud, traditsioonilised teadmised, erialase oskustega ning moodustatud tehnoloogia, võib tunda innovatsiooni hõngu.

Nii on see vähemalt Lõuna-Eestis, kus leidub palju nutikaid tegijaid, kes on osanud ühendada vana ja uue, et panustada täksusulitumisele tooteideneuste ning keskkonnast hoolevalt taaskasutuse lahenduse ja noovatorlike teadusrakenduse pakkumisi.

Tartu loomemajanduskeskus, Räpina paberivabrik,

Võrtjärve kultuskeskus, Energiatalu, Pühajärve

puhkekodus, Tartu observatoriumi, Maaülikooli

mahekeskus – seda nimikirja võiks jätkata pikalt.

Säästvate ja täksusulitumise lahenduse all leib Lõuna-

Eestist tulganisti näiteid, millega suudab lähemat

tutvust teha. Avastamist ja õppimist, samuti

kogemuste vahetamist aga igasse kohtumisse!

Innovatsiooni kanakut.
Siin stiilis viis kana ilmselt ei teagi, et kende osmiku katusele paigutatud puhkekodus (2,8 kW) annavad astaröögi elektri pereemehele 50 m² suurusele tergavimajale. Septembris 2014, Põlvamaa.

Innovatsioon lõunaestlaste moodi

Moesõna innovatsioon võib tähendada geniaalsest läbirummetest tehnoloogiates ja noovatorlikku idufirma tähelendu, kuid ka vana ja uue põnevad sümboosi. Just nii vaatavad ajale lõunaestlasted, otsides vastust küsimusele „kuidas anda kohalikule valikette-võtsele tüs hingamine“.

Kui ühendada traditsiooniline eluvõis, esivanemate tarkus ja tänapäevne tehnoloogiad, sünnyvid loodud ning kestlikud lahendused, mis võimaldavad ennast teostada, tulu teenida ja peale kauba veel maailma parandada. Vähemalt nii paistavad kinnitavat nutikat näited Lõuna-Eesti ettevõtlusmaastikust. Koike seda võib Lõuna-Eestisse uudistama tulla!

Ööbiku ruudutõrkoode-muuseum tutvustab vee jõul töötavat sajandivanaidset elektrotpinkie, töökorda seda vana elektrogeneraatorit, vesiojamast jm põnevast. August 2014, Võrumaa.

Rahuvalheline keskkonnamärgise Roheline Võl nõuetekohalt vastav Pühajärve puhkekodu rajas KIIK tööbikutes tõttava katamaja koos pääkeseküttesüsteemiga. Sooja veo töötuseks paigaldati katamaja katusele 400 m² pääkesekollektori koguvõimsusega 0,3 MW. August 2014, Valgamaa.

Vana trikipress. Räpina loomemaja kunstikojas on käe valgeks saanud (vasakul) Põlva Kunstikooli joonistamine ja graafika õpetaja Voldemar Ansi ning luuletav kunstnik-muusik Aapo Ilves.

Vana kultuurimärgisest tegutsev Leutajate Külmkooli laste meisterloodus rändkaupus pälvis Viljandi hansalaadal parima muužikoo titli. August 2014, Võrumaa.

Asutus on avatud ka üksikülalistajatele, kellel ei oleks vaja kaupeldada.

Teisi asutusi saab külalistada vaid gruppide ja selleks tulbe aga eelvahellikku leppida.

Kontakteeruge.

Tartumas Arendusseltsiga (trin@tas.ee, +372 5302 9203).

1. Eesti laimekasvatus instituudi teaduskeskus, sordiareis

J. Aamisepa 1, Jõgeva
www.etki.ee
+372 776 6901
58° 10' 30" N; 26° 21' 56" E

2. Palume valgustusenergia- ja pühasekkimist passiivmaja

Kooli 4, Palume, Jõgevamaa

palume.kooli@etki.ee

+372 776 2444

58° 40' 54" N; 26° 34' 36" E

3. Lähile gümnaasiumi meedia õppesuund

kohalik televisions

Opetaja 8, Lähile alevik

Tartumaa

lahte.edu.ee

+372 575 2976

58° 29' 00" N; 26° 41' 0" E

4. Nõna pühasekkimist passiivmaja

säästev ehitus ja energiategelik,

majutusvõimalus

Nõna küla

Altakivi vald

Tartumaa

korvela@etki.ee

+372 690 2907

58° 18' 39" N; 26° 41' 36" E

17. Taru observatoriium

ESTCube-1, satelliidi

juhenduskeskus

elektroonika- ja

elektroniika laboreid, teleskoop,

stellarioru, öötaid

Tõravere, Tartumaa

kyt@taru.ee

+372 527 4348

58° 25' 29" N; 27° 11' 0" E

5. Kõrvale läinudest Päikesekasutuse tuule- ja päikesenergeetika

Kõrvale, Lasteaia 4

Tarvu vald, Tartumaa

korvela.edu.ee

+372 520 4667

58° 25' 29" N; 26° 45' 37" E

6. Ecoprint stäärditav trükitehnoloogiad

Sävamile, 19. kuli

Tartumaa

uus.ecoprint.ee

+372 733 1400

58° 22' 47" N; 26° 43' 35" E

7. Öötehas A. Le Coq tootmisinnovaationi õpitoad

Öötehas

läinudest

tehnoloogiaid,

õpitoad

Sävamile, 19. kuli

Tartumaa

uus.ecoprint.ee

+372 733 1400

58° 22' 45" N; 26° 43' 35" E

19. Võrtjärve kultuskeskus

lahendused ja tehnoloogiad,

õpitoad

Laulupeo 5, Tartu

www.alecoq.ee

+372 474 9726

58° 15' 55" N; 26° 27' 37" E

8. Nõraid

pääkesekasutuse, puukütte

kuupellide

Nõraid, 10. kuli

Tartumaa

nõraid@etki.ee

+372 507 8577

58° 22'53" N; 26°43'04" E

9. Teaduskeskus AHHA

teadusinnovaationi õpitoad

Sadama 1, Tartu

www.ahha.ee

+372 515 6766

58° 22' 36" N; 26° 44' 3" E

10. Taru öötkooli Eesti geenivara- ja teadusinnovaatiooni

teaduskeskus

Riba 23, Tartu

www.geenivara.ee

+372 512 9970

58° 22' 22" N; 26° 43' 04" E

11. Taru loomemajanduskeskus

innovaated ja

loomehind

Kalev 13, Tartu

www.tartufo.ee

+372 736 6120

58° 22' 22" N; 26° 43' 4" E

12. Taru loodusmaja

keskkonnamärgise

lahendused ja tehnoloogiad,

põnevad näitused ja

atraktsioonid, õpitoad

Lille 10, Tartu

www.teef.ee

+372 736 6120

58° 22' 22" N; 26° 43' 4" E

13. Grime Fee

käiguline tootmine,

tehnoloogiline innovatsioon,

energia kombiinatsioon,

biologiline törje

Valguse 1, Lõuna kula

Luunja vald, Tartumaa

grimefee@ee

+372 503 4735

58° 22' 02" N; 26° 47' 29" E

14. Eesti maailmakuuli meeskond

teadus- ja

tehnoloogiaid,

õpitoad

Jaanis 1, Tartu

www.eetk.ee

+372 507 9203

58° 15' 43" N; 26° 59' 21" E

15. Helme Granul

taastavate energiaallikate

kasutamine peletikute

<div data-bbox="232 1492 243 1503" data-label

Majetus

Majutus majutavad loodushoidlikku rändjat Peipsi ääres üsna Jõgevamaa piiril.
August 2014, Tartumaa.

• *Agave*

- 1. Kalameeste maja**
Narva 9c, Mustvee Jõgevamaa
www.peipsirent.eu
+372 504 1067
58° 51' 15" N : 26° 57' 2" E

2. Mustvee külalistemaja
Tartu 58
Mustvee linn, Jõgevamaa
www.kylalistemaja.ee
+372 522 7965
58° 50' 54" N : 26° 55' 46" E

3. Aarde Villa külalistemaja
Sääritsa küla
Pala vald, Jõgevamaa
www.aarddevilla.ee
+372 518 3617
58° 45' 12" N : 27° 4' 22" E

4. Rannamöisa puhkeküla
Raja küla, Pala vald, Jõgevamaa
www.rannamoisapuhkekyla.loogspot.com
+372 5559 2975
58° 44' 5" N : 27° 5' 38" E

5. Kadrina möisa külalistemaja
Kadrina, Pala vald, Jõgevamaa
www.pootsman.ee
+372 528 6481
58° 41' 58" N : 27° 4' 13" E

6. Willipu külalistemaja
Pusi küla, Alatskivi vald, Tartumaa
www.willipu.ee
+372 5635 2117
58° 38' 40" N : 27° 9' 57" E

7. Nina kordoni külalistemaja
Nina küla, Alatskivi vald, Tartumaa
www.ninakordon.ee
+372 506 7605
58° 36' 33,31" N
57° 12' 10,63" E

8. Vaino turismitalu
Nina küla, Alatskivi vald, Tartumaa
www.peipsile.ee
+372 507 3167
58° 36' 18,29" N : 27° 12' 35,30" E

9. Nina põhumajad
Nina küla, Alatskivi vald, Tartumaa
www.ninamajad.ee
+372 527 4348
58° 35' 55,39" N : 27° 12' 37,74" E

10. Alatskivi lossi restoran ja sviidid
Alatskivi, Alatskivi vald, Tartumaa
www.lossirestoran.ee
+372 5303 2485
58° 36' 13,56" N : 27° 7' 44,12" E

11. Sepikoja külalistemaja
Hirveaia 2, Alatskivi, Tartumaa
www.sepamaja.ee
+372 520 0532
58° 36' 8,87" N : 27° 8' 2,72" E

12. Loodus Biospa
Tilga tee, Muri küla
Lunja vald, Tartumaa
www.loodus.net
+372 509 3581
58° 24' 26" N : 26° 49' 30" E

13. Verevi motell
Raudsepa 2, Elva, Tartumaa
www.verevi.ee
+372 745 7084
58° 13' 40" N : 26° 24' 8" E

14. Tartumaa tervisespordikeskus
Lasketiiru tee, Uderna küla
Rõngu vald, Tartumaa
www.terviseport.ee
+372 5551 2492
58° 12' 22" N : 26° 25' 24" E

15. Kiviranna puhkemaja
Suure-Rakke küla
Rannu vald, Tartumaa
www.kiviranna.ee
+372 529 8561
58° 21' 55" N : 26° 9' 9" E

16. Veldemani puhkemaja
Väiba, Kolga-Jaani vald, Viljandimaa
www.veldemani.ee
+372 5657 7609
58° 24' 34" N : 26° 2' 21" E

17. Oiu sadama puhkemaja
Oiu küla
Kolga-Jaani vald, Viljandimaa
www.ouisadam.ee
+372 506 6426
58° 23' 54" N : 25° 58' 33" E

18. Järveveere puhkakeskus
Valma küla, Viljandi vald, Viljandimaa
www.ipk.ee
+372 527 7742
58° 21' 48" N : 25° 57' 53" E

19. Valma puhkelaager
Valma küla
Viljandi vald, Viljandimaa
www.valma.ee
+372 503 6906
58° 21' 52" N : 25° 57' 45" E

20. Kõrgemäe turismitalu
Tusti, Viljandi vald, Viljandimaa
www.korgemaeturismitalu.ee
+372 529 3478
58° 24' 27" N : 25° 48' 4" E

21. Vanaõue puhkakeskus
Vanaõue küla, Suure-Jaani vald
Viljandimaa
www.vanaoue.ee
+372 521 2148
58° 34' 53" N : 25° 20' 54" E

22. Junci puhkeskus
Laane küla
Kõpu vald, Viljandimaa
www.junci.ee
+372 529 5270
58° 20' 50" N : 25° 15' 58" E

23. Sammuli puhkeküla
Vardja küla
Viljandi vald, Viljandimaa
www.sammuli.ee
+372 504 4298
58° 20' 16" N : 25° 35' 21" E

24. Männiku metsatalu
Intsu küla
Viljandi vald, Viljandimaa
metsatalu.ee
+372 5343 2884
58° 18' 21" N : 25° 36' 1" E

25. Torupillitalu
Riida küla
Põdra vald, Valgamaa
www.torupillitalu.ee
+372 527 8149
58° 5' 7" N : 25° 54' 31" E

26. Pühajärve spa- ja puhkeskus
Pühajärve
Otepää vald, Valgamaa
www.pyhajarve.com
+372 766 5500
58° 2' 50" N : 26° 27' 47" E

27. Hotell Canterville Loss
Pikajärve küla
Valgjärve vald, Põlvamaa
www.canterville.ee
+372 5340 3523
58° 4' 12" N : 26° 35' 33" E

28. Elmari talu
A. Weizenbergi 38
Kanepi, Põlvamaa
www.elmaritalu.ee
+372 507 7533
57° 59' 26" N : 26° 44' 49" E

29. Uhtjärve Ürgoru Nõiarik
Uhtjärve küla
Urvaste vald, Võrumaa
www.noiarik.ee
+372 5333 2253
57° 53' 24" N : 26° 35' 6" E

30. Veski külalistemaja ja Veski pubi
Veski 10, Antsla
Võrumaa
www.euroveski.ee
+372 521 5290
57° 49' 52" N : 26° 31' 41" E

31. Kaldla turismitalu
Ligaste küla
Tölliste vald, Valgamaa
www.kaldatalu.ee
+372 5559 4476
57° 49' 49" N : 26° 16' 43" E

32. Karula-Lülemäe tervisekeskuse hostel
Lülemäe küla
Karula vald, Valgamaa
www.karulatsk.ee
+372 5345 6006
57° 44' 50" N : 26° 22' 38" E

33. Nakatu turismitalu
Ringiste küla
Taheva vald, Valgamaa
www.nakatu.ee
+372 513 4024
57° 44' 23" N : 26° 17' 27" E

34. Kaldavere hostel
Korkuna küla
Taheva vald, Valgamaa
www.kaldaverehostel.ee
+372 5303 0150
57° 38' 37" N : 26° 19' 34" E

35. Lätte talu
Nursi küla
Rõuge vald, Võrumaa
www.hot.ee/lattetalu
+372 501 5834
57° 45' 51" N : 26° 52' 32" E

36. Ööbikuoru Villa
Rõuge alevik
Rõuge vald, Võrumaa
www.oruvilla.ee
+372 509 9666
57° 43' 43" N : 26° 55' 6" E

37. Saunamaa
Pächtleri talu, Nogu küla
Rõuge vald, Võrumaa
www.saunamaa.ee
+372 507 0244
57° 44' 4" N : 26° 58' 3" E

38. Tindioru talu
Tindi küla
Rõuge vald, Võrumaa
www.tindiorutalu.ee
+372 5373 9242
57° 43' 32" N : 26° 56' 18" E

39. Haanjamehe talu
Vakari küla
Haanja vald, Võrumaa
www.haanjametehtalu.ee
+372 502 3103
57° 44' 19" N : 27° 4' 59" E

40. Kubija hotell-loodusspaa
Männiku 43a, Võru
www.kubija.ee
+372 504 5745
57° 48' 53" N : 27° 0' 29" E

41. Kallijärve puhkemaja
Voki-Tamme küla
Lasva vald, Võrumaa
www.kallijarve.ee
+372 511 6698
57° 51' 19" N : 27° 7' 55" E

42. Võhandu puhkeskus
Käpa küla
Lasva vald, Võrumaa
www.vohandukamping.ee
+372 5330 5452
57° 52' 6" N : 27° 7' 46" E

43. Piusa ürgoru puhkemaja
Väiko-Härma küla
Meremäe vald, Võrumaa
www.puhkemaja.ee
+372 528 9134
57° 46' 30" N : 27° 22' 05" E

44. Päikseranna puhkemaja
Kõvera küla
Orava vald, Põlvamaa
www.hot.ee/paikseranna
+372 506 1141
57° 54' 13" N : 27° 30' 58" E

45. Hirvemäe puhkeskus
Silla 6, Värska
Värska vald, Põlvamaa
www.hirvemae.ee
+372 797 6105
57° 57' 21" N : 27° 37' 47" E

46. Värska sanatoorium ja veekeskus
Väike-Rönsa küla
Värska vald, Põlvamaa
www.spavarsska.ee
+372 799 3091
57° 59' 8" N : 27° 37' 21" E

47. Ala-Mäni puhkemaja
Mustajõe küla
Laheva vald, Põlvamaa
www.alamani.eu
+372 5690 3890
57° 59' 5" N : 26° 58' 44" E

48. Oru talu
Varbuse küla
Kanepi vald, Põlvamaa
www.maarmees.ee
+372 526 1630
58° 1' 20" N : 26° 54' 52" E

49. Metsa-Lukatsi puhkemaja
Ihamaru küla
Köllesti vald, Põlvamaa
www.puhketalud.ee
+372 5666 4398
58° 2' 35" N : 26° 54' 4" E

50. Hotell Pesa
Uus 5, Põlva, Põlvamaa
www.kagureis.ee
+372 5622 2881
58° 3' 12" N : 27° 2' 50" E

51. Tammekannu puhkemaja
Mammaste küla
Põlva vald, Põlvamaa
www.tammekanuu.ee
+372 515 5214
58° 4' 16" N : 27° 2' 51" E

52. Taevaskoja Salamaa
Taevaskoja küla
Põlva vald, Põlvamaa
www.salamaa.eu
+372 5345 6480
58° 6' 19" N : 27° 2' 18" E

53. Kassioru puhkemaja
Kiidjärve küla
Vastse-Kuuste vald, Põlvamaa
www.kassioru.ee
+372 503 1495
58° 8' 31" N : 27° 0' 49" E

54. Mooste viinavabriku külalistemaja
Mooste alevik
Mooste vald, Põlvamaa
www.fototurism.ee
+372 5851 4007
58° 9' 42" N : 27° 11' 23" E

55. Haudamäe puhkemaja
Meelva küla,
Räpina vald, Põlvamaa
www.haudama.ee
+372 514 5435
58° 7' 30" N : 27° 22' 31" E

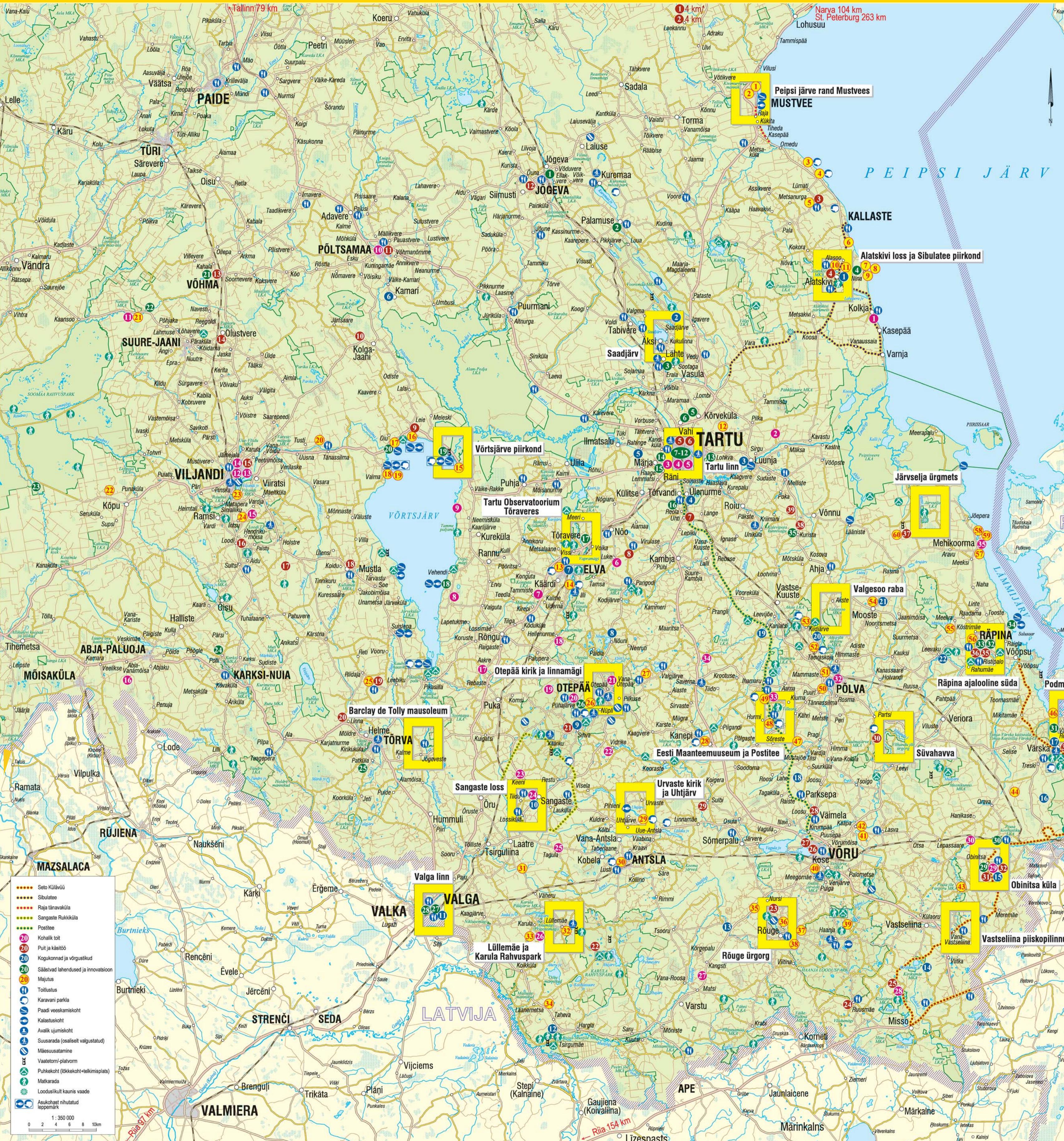
56. Hotell Räpina
Tartu maantee 2
Räpina, Põlvamaa
www.rapinahotel.ee
+372 730 0460
58° 6' 14" N : 27° 27' 10" E

57. Beneport Peipsi puhkemaja
Järve 4, Mehikoorma
Meeksü vald, Tartumaa
www.beneport.ee
+372 523 7240
58° 14' 5" N : 27° 27' 45" E

58. Jaaniüssi puhkemaja
Meeksü küla
Meeksü vald, Tartumaa
www.jaaniussi.ee
+372 520 4201
58° 15' 11" N : 27° 27' 31" E

59. Haava puhkemaja
Mehikoorma alevik
Meeksü vald, Tartumaa
www.haava.ee
+372 504 2417
58° 14' 25" N : 27° 28' 19" E

60. Peramaa puhkeskus
Rõka küla, Meeksü vald, Tartumaa
www.peramaa.ee
+372 5568 7026
58° 55' 32" N : 27° 15' 56" E

Narilisprojektina EOMAP töötab juba üle aastat

Fotod: Silver Kom
Kujundus: Triinu S

tab koos Tartu loomemajanduskeskusega kvartali taaralinnas südames. August 2014, Tartumaa.

A wide-angle photograph of a dramatic sky. The left side of the image is dominated by dark, heavy, greyish-blue clouds that appear almost black in some areas, suggesting an approaching storm or a low-light condition. These clouds are thick and layered, creating a sense of depth. On the right side, the sky opens up to reveal patches of bright white and light blue, indicating where the sun is breaking through or where the clouds are more sparse. The overall effect is one of a powerful, dynamic weather system captured from a distance.

A long, thin, light-colored object, possibly a piece of wood or a pipe, resting horizontally on a surface.

Figure 1. A photograph of the experimental site.

© 2010 National Geographic Society

rehabstamicel valminud Kurenpurme päikesefarm

Tanastamise Vaimhind Kureharju pikeselärim
lülitamist. Juuli 2014, Võrumaa.

artumaa Arendusselts, 2014
er / Tekstid: Erkki Peetsalu
aart: AS EOMAP / Trükk: Paar OÜ

er / Tekstid: Erkki Peetsalu
Saart: AS EOMAP / Trükk: Paar OÜ

er / Tekstid: Erkki Peetsalu
Saart: AS EOMAP / Trükk: Paar OÜ